

GŁOS RADOMSKI

Dziennik społeczny, polityczny i literacki poświęcony głównie sprawom Ziemi Radomskiej.

Prenumerata w Radomiu wynosi:
 Miesięcznie 5 k. — h.
 Z odnośnieniem do domu . 6 k. — h.
Na prowincji z przesyłką pocztową:
 Miesięcznie 6 k. — h.

Adres Redakcji i Administracji: ulica Lubelska № 46, dom Hempla.
 Redakcja otwarta od 12 do 1 i od 6 do 7 po poł. Administracja od 9 do 1 i od 3 do 6 po poł.
 Rękopisów niezatrzymanych Redakcja nie zwraca.

Cena ogłoszeń:
 Na 1 str. wiersz garmontowy 2 k. — h.
 „ III petitowy . 1 . 20 .
 „ IV — . 60 .
 Drobne za wyraz — . 20 .

Numer pojedynczy 30 halerzy.

Głos Radomski nabywać i prenumerować można we wszystkich Księgarniach, w Sklepie spożywczym p. Władysława Adamskiej, Lubelska № 72; w Składach Win i Towarów Kolonialnych: M. Paschalskiego, ulica Warszawska; Grajnera, ulica Skaryszewska № 16; J. Nitkowskiego, róg ul. Długiej i Szerokiej.

KINO Y. CZARY.

Tylko przez 4 dni! Począwszy od czwartku 12 września 1918 r.
PERŁY... ŁZY... STORCZYKI...
 wspaniały dramat nastrojowy w 4 częściach, ze złotej serji „NORDISK“
 ze słynną artystką duńską w głównej roli ELLEN RASSOW.

Człowiek „Kamfora”

arcywesoła komedia w 2-ach aktach.
 Podczas demonstrowania obrazów przygrywa doborowy duet.

JULJAN MIECZNIKOWSKI
 RADOM.

WEŁNIANE
 POLECA: JEDWABNE
 BAWELNIANE WYROBY

Teatr Polski H. CZARNECKIEGO

W sobotę dnia 14 września pierwszy raz
Panna w koszarach
 operetka w 3 aktach z francuskiego.
 Ewolucje taneczne.

W niedzielę dnia 15 września DWA PRZEDSTAWIENIA
 o godz. 4-ej po poł.—ceny niższe dla uczącej się młodzieży
HALKA
 opera narodowa w 4 akt. Moniuszki.
 Tańce polskie.

Robert i Bertrand
 wodewil ze śpiewami i tańcami w 3-ach aktach, grany obecnie z olbrzymim powodzeniem w teatrze Nowości w Warszawie.

Isięgarnia Edwarda Suchańskiego w Radomiu

poleca podręczniki szkolne warszawskie po cenach oznaczonych przez wydawców.

Teatr „MIRAZ”
 (Miniatury)
 w sali balowej Hotelu Europejskiego

Otwarcie dnia 14 września 1918 r.
PROGRAM
 od soboty d. 14 wrześn. do niedzieli d. 15 wrześn.
Prolog na otwarcie Teatru
 napisał W. N., wygłosi p. Z. Rzęcki.

Część I.
Nowość!! Pękalscy na letniem mieszkaniu!!
 wodewil w 1 akcie p. H. Wiązowskiego.
 Antrak 20 m. Muzyka. Antrak 20 m.
 Część II.
TANIEC, ŚPIEW, HUMOR i SATYRA.
 Reżyser J. Bzowski.

Szczegóły w programach.
 Kierownik muzyki Mieczysław Kagan—Kachenowski.
 Początek przedstawienia w dniu powszednie o godz. 8½ wieczorem, w niedzielę i święta o godz. 4-ej po poł. i o godz. 8½ wieczorem.

Telegramy „Głosu Rad.”

Południowo-Wschodnia.

(Tel. c. k. Biur. Koresp.).
WIEDEN, 13 września. Donoszą urzędownie:

WŁOSKA WIDOWNIA BOJU.
 Na froncie tyrolskim miejscami walki patroli. Na Asolone wojska nasze odparły ponownie niespodziany atak włoski. Na froncie nad Piawą utrzymuje się czynność artyleryjska.

ALBANJA.
 Udały atak na grzbiecie Tomorica przyniósł nam części nieprzyjacielskiej pozycji.
 Szef sztabu jeneralnego.

Zachodnia.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
BERLIN, 13 września. Urzędownie z wielkiej kwatery głównej.

Na północny wschód od Bixchoote odparliśmy ataki częściowe, a koło Armentieres i nad kanałem La Bassee natarcie nieprzyjacielskie.

Na frontach bojowych rozwinęły się w ciągu dnia pod osłoną ognia wielokrotne walki piechoty na przedpolu naszych nowych pozycji. Wczoraz gwałtowna walka artyleryjska między gościńcami prowadzonymi z Arras i Peronne do Cambrai.

Angielskie ataki, które o zmroku ruszyły przeciw odcinkom kanału Marquin - Havrincourt, rozbiły się

przed naszymi linjami. Także między Ailetą i Aisną ogień artyleryjski spotęgował się znowu wieczorem. Czynność piechoty ograniczyła się tutaj do walk na przedpolach. Na wzgórzach na północny wschód od Fismes odparliśmy francuskie ataki częściowe.

Pomyślnie potyczki wywiadowcze na froncie lotaryngskim i w Wogezach.
 Pierwszy generał kwaterymistrz Ludendorff.

Zamordowanie carowej i jej 4 córek.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
LONDYN, 13 września. Reuter. „Daily Ekspress” dowiadyuje się, że carowa i jej cztery córki zostały zamordowane przez bolszewików. Także na carową-wdowę wykonano niedawno napad, obronili ją jednak marynarze floty czarnomorskiej, którym udało się pokonać czerwonych gwardzistów po 11-godzinnej walce. Carowa-wdowa znajduje się obecnie w bezpiecznym miejscu.

Petersburg w płomieniach

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
AMSTERDAM, 13 września. Biuro Reutera ogłasza następującą z żadnej strony dotąd nie potwierdzoną sensacyjną wiadomość z Waszyngtonu: Amerykańskie poseiństwo w Krystjanji depeszuje, że otrzymało wiarogodną wiadomość, iż Pe-

tersburg płonie na 12 miejscach, a na ulicach odbywa się powszechna rzeź.

Niemieckie próby pokojowe.

(Tel. c. i k. Biur. Koresp.).
GENEWA, 13 września. Kierownik amerykańskiej propagandy w neutralnej zagranicy Herron wszczyna agitację przeciw możliwości niemieckich prób pokojowych. Herzon twierdzi, że Niemcy ofiarują opróżnienie Belgii i Francji, jakoteż odstąpienie Clossie, Trydentu i Trjestu, jakoteż swoich kolonji pod warunkiem, że na wschodzie otrzymają wolną rękę. Propozycja ta jest do nieprzyjęcia dla koalicji a szczególnie dla Anglii i Ameryki. Wywody Herrona pojawiły się we wszystkich dziennikach Nowego Jorku i Waszyngtonu. „Temps” również je powtarza, dodaje jednak wątpliwe uwagi.

Niemcy szykują punkt oporu.

Tylekrotnie wypowiedziane przez nas przypuszczenia, że Niemcy szukają punktu oporu, z którego mogliby powstrzymać dalszy swój odwrót zaczyna się potwierdzać.

Biuro Wolffa rozesało wszystkim pismom niemieckim komunikat, z którego wynika, że po dotarciu do dawnych linii z przed niemieckiej ofensywy marcowej, wojska niemieckie przygotowują się do dania odporu armjom koalicji. Prasa niemiecka z brzmienia owego komunikatu wyciąga wnioski, że odwrót niemiecki został już ukończony, i notuje głosy znawców szwajcarskich, zapowiadające nam w t możliwość niemieckiej kontrofensywy.

Ale i ze strony koalicyjnej zapowiedzi brzmią nie mniej wyraźnie: oto w

odpowiedzi na adres dziękczynny paryskiej rady miejskiej wystosował marszałek Foch telegram, w którym zapowiada, że walkę z nieprzyjacielem toczyć się będzie w dalszym ciągu. Francuscy krytycy wojenni zapowiadają, że zbliża się rozstrzygająca bitwa na linii Hindenburga.

Gdyby istotnie w niedługim okresie przyszło do bitwy rozstrzygającej, wówczas sprawa pokoju stała by się istotnie aktualną.

Nie będzie ofensywy włoskiej.

W kompetentnych kołach wojskowych panuje przekonanie, że zarówno Austro-Węgry jak Włochy postanowiły zaniechać wszelkiej nowej ofensywy na froncie włoskim, a oczekiwano natomiast rozstrzygnięcia wszystkich kwestji spornych na froncie zachodnim. W walkach na tym froncie biorą czynny udział obydwa przeciwnicy, t. j. wojska włoskie i austro-węgierskie.

Sprawy polskie.

Program polityczny Najd. Rady Regencyjnej.

„Kurier Warszawski” pisze: Na zapytanie nasze, czy prawdą jest, jakoby Rada Regencyjna skłaniała się tylko na rzecz niemieckiego rozwiązania sprawy polskiej, odpowiedziano nam ze strony dobrze poinformowanej o polityce Rady Regencyjnej, że w chwili obecnej brano jest pod uwagę niemieckie i austriackie rozwiązanie, wybór zaś jednego z tych rozwiązań zależy będzie od uzyskania największych korzyści dla Polski. Wśród nabytków terytorjalnych na pierwsze miejsce wysuwają się obszary na Wschodzie, i w tym kierunku rząd Rady Regencyjnej ma wytyczyć swe usiłowania w rokowaniach z państwami centralnymi. Pertraktacje w sprawie rozwiązania sprawy polskiej będą prowadzone w dalszym ciągu i po doprowadzeniu ich do końca rząd zwróci się do przedstawicieli państwa narodowego o aprobację osiągniętych rezultatów swej polityki.

Z GODZINY NA GODZINĘ.

Kalendarzyk. *Dziś:* Podwyż. Krzyża Sw. *Jutro:* N. M. P. Bolesnej.

Wschód słońca o godzinie 5.19. Zachód o godzinie 6.37. Długość dnia godzin 13.17.

Kronika ogólna.

Zmiana czasu. Urzędowo komunikują: w nocy z 15 na 16-go września r. b. wprowadzony zostanie czas środkowo europejski. Rozporządzenie to należy tłumaczyć jako cofnięcie zegarów o godzinę wstecz.

Kronika miejska.

Za 65 kor. Cena kartofli na targach miejskich doszła już za skąpą ćwierć korea do 16 kor. czyli korzec sięga do 65 kor. Mimo deszczów urodzaj na kartofle, szczególnie na gruntach lżejszych jest obfity, co nieprzeszkadza naszym „pocziwym” kmiotkom ciągnąć tylko jak tylko się da!

Otwarcie „Mirażu”. Dziś, t. j. w sobotę w odnowionej i przerobionej gruntownie sali hot. „Europejskiego” artystyczny teatrzyk „Miraż” otwiera swoje podwoje, wyposażony w dobór sił artystycznych, pod kierownictwem p. Janoty Bzowskiego. Jak słyszeliśmy „Miraż” chce stanąć na możliwie wysokim poziomie artystyczno-literackim, oprócz więc części koncertowej dawać będzie i jednoaktówki znanych firm literackich. O otwarciu, które zapowiada się ciekawie napiszemy obszerniej.

Zabawa Ludowa. Dnia 15 b. m. odbędzie się w Parku Kościuski zabawa ogrodowa o urozmaiconym wielce programie, dochód z której przeznaczony będzie na rzecz kuchni robotniczych.

Ze sceny i estrady.

Z teatru.

„Panna w koszarach” rozweselać będzie dzisiaj publiczność, bo tak zabawnej operetki dawno teatr nie wystawiał. A jeśli do tego dodamy znakomite wykonanie w osobach pp.: Cełińskiej, Józefowiczowej, Biegańskiej, Cedzyńskiej, Kossakowskiej, Dobromilskiej, Józefowicza, Nawrockiego, Piekarskiego, Wołowskiego, Kisielskiego, Nowakowskiego i dyr. Czarnieckiego, który po raz pierwszy wystąpi w sezonie bieżącym w roli pułkownika Rombeau. W akcie drugim odtańczoną będzie polka „Huzarka”.

Pierwszy występ dyr. Czarnieckiego zainteresował naszych melomanów.

Na jutrzejszą niedzielę afisz zapowiada dwa przedstawienia: o godz. 4 po południu „Halka” dla uczącej się młodzieży (ceny miejsc niższe); wieczorem „Robert i Bertrand” czyli „Dwa słodkie”, pierwszy raz.

W wtorek „Żyd — wiecny tulać”, melodramat, ilustrowany muzyką.

Benefis Józefowicza.

Wczorajszy benefis utalentowanego artysty p. Józefowicza dał zgromadzonej publiczności niemałe zadowolenie, benefisant bowiem od pierwszego akordu, aż do zapuszczenia kurtyny poprowadził partję tytułową tak pięknie, wyposażył ją w taki zaob bogactwa głosowego, że brawa, jakie sypały się pod jego adresem były najzwyklejsze słusze za doskonałą grę w melodyjnej operetce „Baronie Cygańskim”.

Pp. Cełińska, Józefowiczowa, Szelągowski, Piekarski, Horski i Nawrocki dopełnili ślicznej, doskonale wyreżyserowanej całości.

Podniesienie opłat szkolnych.

Otrzymujemy następujące pismo do umieszczenia:

Rady opiekunów i właścicieli-przełożeni miejscowych szkół średnich, rozważywszy na posiedzeniu 12 b. m. ogólne zasady formowania budżetów szkolnych, po wyczerpującej dyskusji, doszły do jednomyślnego wniosku, że ze względu na warunki utrzymania życiowego nauczycielstwa, niemożność otrzymania znaczniejszych subwencji od ministerstwa wyznań i oświecenia publicznego, w imię konieczności utrzymania istniejących uczelni, pozostających dotychczas w normie przed wojennej, należy na bieżący rok szkolny podnieść o pła t ę wpisową do następującej normy:

kłasa podwat. i wstęp.	500 kor.	rocznie
„ I i II	600	„
„ III i IV	700	„
„ V i VI	800	„
„ VII i VIII	900	„

O czym podaje się do wiadomości publicznej, z zaznaczeniem, że powyższa decyzja powzięta została po wszechstronnym rozważeniu sprawy, że zebrani zdawali sobie sprawę z ogromnego ciężaru jaki przez to padnie na barki biedniejszych rodzin, że wreszcie postanowiono poruszyć wszelkie możliwe strony, aby wpisowe na przyszły rok szkolny mogło być obniżone.

Podp.: Rada Opiekunów szkoły Handlowej męskiej, Rada Opiekunów szkoły Handlowej żeńskiej, Rada Opiekunów Gimnazjum Filologicznego, M. Gajl, J. Temersohn.

Z listów do Redakcji.

Szanowny Panie Redaktorze!

Mam honor prosić Sz. Pana o łaskawe umieszczenie na łamach „Głosu” poniżej załączonych słów paru, należących tym wszystkim, którzy przyczynili się do zatwierdzenia budżetu szkolnego na rok bieżący.

Z poważaniem

Z. Nowicki

prezes Zrzeszenia Nauczyciel. Polsk. Szkół początkowych.

dnia 11.IX 1918 r.

Zarząd Zrzeszenia, obecny na wczorajszym posiedzeniu Rady Miejskiej, gdzie zatwierdzono budżet szkół elementarnych na rok bieżący w myśl złożonego przez ten projekt, niniejszem składa podziękę Radzie Miejskiej, w szczególności zaś Komisji Finansowo-Budżetowej i Jej przewodniczącemu p. Epsteinowi, za Ich wysoce obywatelskie stanowisko, zajęte w sprawie oświatowej. Jakaśmy to już w odezwie do Rady Miejskiej przy przedłożeniu projektu zaznaczyli, czyn ten odbija się echem w miastach i miasteczkach Polski. Lepiej sytuowany nauczyciel, słuchając codziennej modlitwy dziatwy, proszącej Ducha św. „o ochotę, dobrą pamięć i pożytek z nauki”, myśleć będzie z radością, że w roku bieżącym więcej o 750 małych Polek i Polaków korzystać może z dobrodziejstwa nauki.

Dla Rady Szkolnej Okręgowej i p. Inspektora szkolnego, który włożył dużo pracy w układanie budżetu personalnego, za zaakceptowanie pracy naszej i poparcie jej żywym uczuciem prawdziwej wdzięczności.

Zarząd Zrzeszenia Nauczycielstwa Polskich Szkół Początkowych

Oddział w Radomiu.

dnia 11.IX 1918 r.

Pamiętajcie o Podlasiu i Chełmszczyźnie!

Spółka Fabryki Maszyn i narzędzi Rolniczych,

przyjmuje roboty w zakres mechaniki wchodzące jako to: Lokomobile, młocarnie, pomoce wszelkich systemów, pompy, hydrauliczne, studienne, wszelkie roboty ślusarskie, ulica Warszawska № 10.

873-0

Z poważaniem „Spółka”.

AKUSZERKA

posiadająca dyplom z odznaczeniem, długletnią praktyką Warszawską, udziela porad, przyjmuje panie do domu, zamówienia na wyjazd, wykonywa wszelkie zlecenia lekarskie

LUCZYŃSKA

Marjacka № 11, front I piętro.

522-0

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE

ŻEL. - BET.

A. JANISZEWSKI

Radom, ul. Długa № 28.

POLECA: PŁYTY TROTUAROWE, RYNSZTOKI, PODRYNNIKI, RURY RÓŻNYCH ROZMIARÓW DO KANALIZACJI, CEMBROWINY, POSADZKI CEMENTOWE, TARASY

KONSTRUKCJE ŻELAZO-BETONOWE.

SPECJALNOŚĆ:

ŚLUPY mocne! tanie! i trwałe! PUSTAKI i DACHÓWKA.

Przyjmuje zamówienia na roboty żelazo-betonowe. Kosztorysy i projekta.

Do dalszych okolic dostarczam DACHÓWKI i RURY na ryzyko loco najbliższa stacja kolejowa

BIURO TECHNICZNE

DLA BUDOWY MŁYNÓW, TARTAKÓW i CEGIELN

M. KANAREK Sp. z ogr. por.
Kraków, Szewska 9

Oddział Radom Długa 23.

Projektuje i urządza młyny z popędem parowym, motorowym i turbinowym. Dostarcza maszyny młyńskie, tartaczne wszelkiego rodzaju, oraz kamienie młyńskie, gatry, cyrkularki, piły gatowe, piły do cyrkularek, toczki szmirglowe i t. p. przybory tartaczne.

Firma dysponuje pierwszorzędnymi siłami technicznymi i posiada własny warsztat mechaniczny.

Odwiedziny inżynierów, plany i kosztorysy na żądanie.

394-0

Za pozwoleniem miejscowej zwierzchności.

Nowo - otworzone

Biuro pośrednictwa kupna i sprzedaży

W. Karczewski i S-ka

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 5.

Przyjmuje w komis do sprzedania wszelkiego rodzaju garderobę, meble, biżuterję, obrazy, książki, przedmioty domowego i osobistego użytku.

Pośredniczy w sprzedaży i dzierżawach domów, majątków i w ogóle nieruchomości.

Złatwia wszelkiego rodzaju zlecenia wywiady jak miejscowe tak i pozamiejskie.

Radom, d. 11 września 1918 r.

875-0

Wł. Karczewski i S-ka.

Ogłoszenie.

Komornik przy Królewsko - Polskim Sądzie Okręgowym w Radomiu Wł. Gaździński, zamieszkały przy ulicy Kościelnej № 4, na zasadzie art. 1030 Post. C. podaje do wiadomości publicznej, że dnia 20 września 1918 roku o godzinie 10 zrana w Radomiu przed gmachem Magistratu odbędzie się sprzedaż przez licytację ruchomego majątku, należącego do Józefy Ciemniewskiej, a składającego się z powozu i bryczki, ocenionego 2200 rubli. 864-1

Antyki. Do sprzedania pokój sypialny starostwiecki palisandrowy, w stylu Ludwika Filipa, dobrze zachowany. Wiadomość ulica Kościelna № 16, miesz. № 6. 879-3

Maglo do sprzedania wiedeńskie w dobrym stanie, 15 lat w jednym ręku. Cena przystępna. Wiadomość w Rynku № 6 u Dudzińskiego. 865-2

Zgubiono paszport na nazwisko Wacława Nowickiego wydany przez Komendę obw. miejską dnia 9.IX 1918 r. za № 133. 883-1

Radomskie Stowarzyszenie Budowlane

LUBELSKA 41.

Radomska Spółka Ogrodnicza

Plac 3 maja 1, (w podwórzu).

DOM TECHNICZNO-HANDLOWY

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński

w Radomiu, Plac 3-go Maja № 1. Skład — Zgodna № 6.

Poleca:

BLACHY dachowe czarne i ocynkowane. KOTŁY do warzenia bielizny, smarzenia powideł, gotowania paszy dla trzody i bydła.

Redaktor: Czesław Xawery Jankowski.

Druk „J. K. Trzebiński” — Radom.

Za wydawcę: Edward Suchański.

Za pozwoleniem cenzury wojennej.

BIURO BUDOWLANE i HURTOWNIA.

Cement, Papa, Eternit, Dachówka, Cegła, Smołowiec, Gwoździe, Żelazo, Wapno.

Po cenach hurtowych.

291-10

Poleca:

w wielkim wyborze gruszki, jabłka i śliwki.

Ceny zniżone do minimum.

Jabłka od 20 halerzy za funt.

SKLEP OTWARTY:

od godziny 8-ej rano do 1-ej w południe i od 3-ej po południu do 7-ej wieczorem.

W niedziele i święta od 8 do 10 rano.

Radomska Fabryka Smarów

WŁAŚCICIELE

St. Brzozowski i M. J. Szmorliński „STEMAR”

BIURO SPRZEDAŻY: Radom — Plac 3-go Maja № 1.

POLECA: Oleje maszynowe i cylindrowe.

Smary do osi, trybów, smar do łańcuchów i konopnych.

Thuszcz „Tovotc'a, Dzieglicé i t. p.